

2024/2346

10.10.2024

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2024/2346

z dnia 11 kwietnia 2024 r.

zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022,
- uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
- uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0112/2024),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków⁽¹⁾ ostateczny budżet Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Agencja) na rok budżetowy 2022 wyniósł 25 857 952 EUR, co stanowi wzrost o 4,01 % w porównaniu z 2021 r.; mając na uwadze, że budżet Agencji pochodzi niemal wyłącznie z budżetu Unii;
- B. mając na uwadze, że nie zgłoszono żadnych problemów wymagających działań naprawczych w odniesieniu do zamówień publicznych Agencji w 2022 r. oraz nie są realizowane ani nie oczekują na realizację żadne działania naprawcze, które wynikałyby z audytów i ocen dotyczących lat poprzednich;
- C. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy 2022 (sprawozdanie Trybunału) Trybunał Obrachunkowy (Trybunał) stwierdza, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że operacje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. z uznaniem odnotowuje, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2022 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania środków na zobowiązania na bieżący rok w wysokości 100,00 % (identycznie jak w 2021 r.); zauważa, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności na bieżący rok wyniósł 73,59 %, co oznacza nieznaczny wzrost o 2,64 % w porównaniu z rokiem 2021;
2. zauważa, że w 2022 r. przyjęto trzy zmiany budżetowe zwiększające budżet Agencji o 1 562 781 EUR, które wynikały ze środków otrzymanych na podstawie umowy o współpracy z Biurem Mechanizmów Finansowych EOG i funduszy norweskich oraz z umów o partnerstwie z Krajowym Urzędem Statystycznym Bułgarii, greckim Rzecznikiem Praw Obywatelskich i rumuńską prokuraturą, a także z dopłat do czynszów otrzymanych od władz austriackich i wpływów wewnętrznych przeznaczonych na określony cel;
3. zauważa z zaniepokojeniem, że według sprawozdania Trybunału Agencja przeniosła ponad 6,4 mln EUR (26 % dostępnych środków na zobowiązania z 2022 r. na 2023 r., z czego 5,9 mln EUR to środki w tytule III dotyczącym wydatków operacyjnych (74 % w 2021 r.); zaznacza, że wysoki poziom przeniesień środków jest dla Agencji powracającym problemem, który Trybunał odnotowuje od kilku lat budżetowych z rzędu począwszy od 2018 r.; odnotowuje kolejną uwagę Trybunału, iż utrzymujący się wysoki poziom przeniesień jest sprzeczny z budżetową zasadą jednoroczności i wskazuje na trudności strukturalne w procedurze budżetowej i cyklu wdrażania; na podstawie odpowiedzi Agencji na uwagę Trybunału, a także sprawozdania Agencji pt. „European Parliament’s observations on 2021 discharge for the European Union Agency for Fundamental rights and measures taken by the Agency” [Uwagi Parlamentu Europejskiego w sprawie absolutorium Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej za 2021 r. i środków podjętych przez Agencję] (sprawozdanie z działań następczych Agencji) odnotowuje następujące uwagi dotyczące wysokiego poziomu przeniesień związanych z działalnością operacyjną Agencji: szczególne ramy działania Agencji utrudniają zaciąganie zobowiązań na wydatki operacyjne znacznie wcześniej w ciągu roku; udoskonalono narzędzie informatyczne Matrix, aby dokładniej monitorować wykonanie budżetu i wcześniej szacować przeniesienia (środki C8) na następny rok; wykonanie budżetu należy oceniać z uwzględnieniem ostatecznego wyniku, który w ciągu ostatnich 10 lat był wyższy niż 99 %; uznaje, podobnie jak w poprzednich latach, że wysoki poziom przeniesień odzwierciedla też charakter podstawowej działalności Agencji;

⁽¹⁾ Dz.U. C 38 z 31.1.2023, s. 189.

Wyniki

4. z zadowoleniem odnotowuje, że przy pomiarze efektywności Agencja wykorzystuje system 25 kluczowych wskaźników skuteczności działania; pochwała wysoki wskaźnik realizacji kluczowych wskaźników skuteczności działania w 2022 r., jako że Agencja przekroczyła niemal wszystkie cele wyznaczone dla każdego kluczowego wskaźnika skuteczności działania i utrzymała wysoki poziom zadowolenia zainteresowanych stron z wydarzeń Agencji oraz adekwatność, przydatność i wiarygodność swoich wyników, a także przyczyniła się do wysokiego poziomu zrozumienia praw podstawowych i tendencji; pochwała wysiłki Agencji, które przyczyniły się do jej osiągnięć w 2022 r. pomimo zmiany priorytetów wszystkich bieżących działań oraz zasobów ludzkich i finansowych, a także odroczenia i reorganizacji niektórych projektów Agencji;
5. z uznaniem odnotowuje wyniki Agencji, w szczególności wysokie wyniki osiągnięte w 2022 r., w tym publikacje, spotkania, organizację wydarzeń, pomoc techniczną i działania w zakresie budowania zdolności, a także wkład pisemny i ustny; zauważa, że w 2022 r. do prac Agencji odniesiono się w 213 publikacjach i wspomniano o niej 4 319 razy w mediach; pochwała działania Agencji w odniesieniu do priorytetu strategicznego nr 1 („Identifying trends: collecting and analysing comparable data and evidence” [Określenie tendencji: gromadzenie i analizowanie porównywalnych danych i dowodów]), które zainteresowane strony Agencji uznały za najistotniejsze i zapewniające największą wartość dodaną; odnotowuje w tym kontekście osiągnięcia Agencji w 2022 r., takie jak publikacja sprawozdania „Roma in 10 European countries” [Romowie w 10 krajach europejskich]” (w którym podkreślono m.in. postępy i luki w integracji Romów), biuletynu o azylu i migracji skoncentrowanego na sytuacji w zakresie praw podstawowych osób przybywających do państw członkowskich i krajów kandydujących do Unii z państw trzecich w ostatnim kwartale 2021 r., sprawozdania „Bias in algorithms. Artificial intelligence and discriminations” [Stronniczość algorytmów. Sztuczna inteligencja i dyskryminacja], dzięki któremu Agencja zyskała miano pierwszej międzynarodowej organizacji praw człowieka zajmującej się m.in. stronniczością algorytmiczną i które było najczęściej pobieranym sprawozdaniem Agencji w 2022 r. w ciągu pierwszych siedmiu dni po publikacji, a także sprawozdania „Protecting civic space in the EU – Key findings and FRA opinions” [Ochrona przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w UE – najważniejsze ustalenia i opinie FRA], które zawiera przegląd głównych kwestii dotyczących przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w całej Unii; w odniesieniu do tego ostatniego sprawozdania pochwała fakt, że Agencja wykazała się zdolnością do wpływania na procesy polityczne i legislacyjne dotyczące przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego oraz że uczestniczyła w projektach czeskiej prezydencji Rady i Komisji na ten temat w 2022 r.;
6. z zadowoleniem przyjmuje terminowe reagowanie przez Agencję na pojawiające się kwestie związane z prawami podstawowymi, takie jak ogólne wytyczne Agencji zawarte w jej sprawozdaniu pt. „Ustanowienie krajowych niezależnych mechanizmów monitorowania przestrzegania praw podstawowych na granicach zewnętrznych UE”, udzielanie pomocy państwom członkowskim w tworzeniu lub wzmacnianiu krajowych mechanizmów monitorowania przestrzegania praw podstawowych oraz zapewnienie gwarancji niezależności mechanizmu; przypomina, że prawo międzynarodowe wymaga niedyskryminacyjnego traktowania wszystkich uchodźców;
7. zauważa z uznaniem, że Agencja szybko podjęła działania w reakcji na sytuację w zakresie praw człowieka w Ukrainie po nielegalnej i niesprokowanej napaści Rosji przez szereg istotnych działań, takich jak ankieta internetowa na temat doświadczeń wysiedleńców uciekających z Ukrainy, dwa biuletyny o wpływie wojny w Ukrainie na prawa podstawowe w państwach członkowskich Unii, publikacja tabeli dotyczącej wdrożenia przez 16 państw członkowskich dyrektywy Rady 2001/55/WE⁽²⁾ oraz projekty gromadzenia danych na temat doświadczeń kobiet uciekających przed wojną w związku z przemocą i innymi naruszeniami praw człowieka;
8. uznaje rolę Agencji we wzmacnianiu krajowej infrastruktury praw człowieka przez współpracę i tworzenie synergii z instytucjami praw człowieka oraz partnerstwa z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego; odnotowuje, że Agencja stale wydaje wytyczne w dziedzinie azylu i migracji, obejmujące regularne przeglądy dla państw członkowskich dotyczące kwestii praw podstawowych związanych z migracją; z zadowoleniem przyjmuje rolę Agencji we wspieraniu narracji opartej na prawach człowieka przez rozwijanie skutecznej komunikacji, angażowanie się w opracowywanie nowych aplikacji i narzędzi cyfrowych oraz zbliżanie podmiotów działających na rzecz praw człowieka do promowania europejskich wartości i swobód.
9. zauważa z wielkim zaniepokojeniem, że w celu monitorowania sytuacji w zakresie praw podstawowych i praworządności na Węgrzech Agencja postanowiła współpracować z Krajowym Uniwersytetem Służby Publicznej i Biurem Komisarza ds. Praw Podstawowych i polegać na ich informacjach, mimo że obie te instytucje wspierały pogarszanie się sytuacji w zakresie praw podstawowych na Węgrzech; zauważa na przykład, że w sprawozdaniu o praworządności z 2022 r. Komisja miała jeszcze większe obawy co do niezależności węgierskiego komisarza ds. praw podstawowych; ubolewa, że Agencja nie wzięła jednak pod uwagę wycofania się z współpracą z instytucjami, które zasadniczo promują regres demokracji, mimo że głównym zadaniem Agencji powinno być przyczynianie się do obrony praw podstawowych, zwłaszcza w problematycznych przypadkach takich jak rząd węgierski; wzywa Agencję do zawieszenia współpracy z tymi instytucjami oraz do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach w tym zakresie;

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

Wydajność i zyski

10. zauważa, że w 2022 r. Agencja kontynuowała współpracę z siecią agencji ds. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych i wchodzącymi w jej skład agencjami, by sprostać wyzwaniom we wspólnych obszarach pracy, takich jak bezpieczeństwo wewnętrzne, migracja, przestępczość zorganizowana, azyl i granice, przez zapewnienie wiedzy fachowej w zakresie praw podstawowych; odnotowuje w tym kontekście w szczególności współpracę Agencji z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn nad przygotowaniem badania na temat przemocy wobec kobiet, z Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu w sprawie przeglądu niektórych modułów szkoleniowych i przygotowania broszury na temat tymczasowej ochrony opiekunów dzieci bez opieki, z Agencją Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ściągania w zakresie ułatwienia szkoleń o danych dotyczących przestępstw z nienawiści i zgłaszania przestępstw oraz z Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych w sprawie opracowania podręcznika na temat cyberprzestępczości i praw podstawowych; odnotowuje współpracę Agencji z agencjami i innymi podmiotami spoza sieci agencji ds. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, takimi jak Europejska Fundacja na Rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy, Europejski Urząd ds. Pracy i Eurostat, w 2022 r.; zachęca do badań i identyfikacji dalszej synergii, by umożliwić wzrost wydajności i zmniejszyć koszty;
11. na podstawie odpowiedzi na pytania pisemne Parlamentu zauważa, że Agencja podjęła inicjatywy mające na celu zwiększenie wydajności i zysków przez automatyzację powtarzalnych zadań, identyfikację i przeprojektowanie bieżących procesów biznesowych, przegląd struktury organizacyjnej dla lepszego wykorzystania istniejących zasobów, bardziej systematyczne tworzenie platform współpracy, uproszczenie zasad i procedur mających zastosowanie do zarządzania zasobami finansowymi i ludzkimi, a także jakościową ocenę wysiłków na rzecz poprawy wydajności;
12. jest zadowolony z faktu, że w 2022 r. Agencja nadal automatyzowała i usprawniała procesy kadrowe, m.in. przez szersze wykorzystanie systemu Sysper; zauważa w tym kontekście, że Agencja uruchomiła nowe narzędzie rekrutacyjne, aby ułatwić selekcję i stworzyć warunki bardziej przyjazne dla kandydatów i służb ds. zasobów ludzkich, i żeby wprowadziła dodatkowe narzędzia danych służące automatyzacji procesów dotyczących wynagrodzeń; zauważa również, że w międzyczasie Agencja przyjęła elektroniczny system Komisji do archiwizacji i zarządzania dokumentacją (ARES), co doprowadziło do integracji rozwiązania EU Sign umożliwiającego korzystanie z kwalifikowanego podpisu elektronicznego; pochwała zakończenie przygotowań do wdrożenia narzędzia Komisji do zarządzania zamówieniami publicznymi (e-zamówienia) w 2023 r.;
13. odnotowuje przyjęte przez Agencję podejście „uzyskać więcej mniejszym kosztem”, dzięki któremu zaoszczędzono już 350 000 EUR, a oczekuje się, że kolejne 200 000 EUR będzie można zaoszczędzić dzięki wykorzystaniu zasobów wewnętrznych na rozwój nowych aplikacji informatycznych i nowych technologii opartych na chmurze obliczeniowej, które pomagają Agencji dalej optymalizować jej infrastrukturę informatyczną; zauważa, że Agencja dąży również do efektywnego wykorzystania swoich zasobów, m.in. przyjmuje wnioski Komisji, obniża temperaturę ogrzewania budynków, stosuje procedury bez dokumentów papierowych w dziedzinie finansów i zawierania umów oraz ogranicza usługi pocztowe i kurierskie; zachęca Agencję do eksportu najlepszych praktyk w tym zakresie za pośrednictwem kanałów współpracy z innymi agencjami zdecentralizowanymi UE;
14. zauważa, że według sprawozdania Trybunału Agencja nie należy do agencji, które opracowały plany korporacyjne w celu poprawy efektywności energetycznej i neutralności klimatycznej swojej działalności oraz które posiadają pewną formę sprawozdawczości środowiskowej w swoich rocznych sprawozdaniach z działalności lub otrzymały rejestrację w systemie EMAS; na podstawie odpowiedzi Agencji na pytania pisemne Parlamentu zauważa jednak, że certyfikację EMAS przewidziano po przeniesieniu Agencji do nowej siedziby, która również będzie spełniać wymogi Europejskiego Zielonego Ładu; pochwała fakt, że Agencja wprowadziła kryteria ekologiczne zamówień publicznych w związku z wymogami środowiskowymi i społecznymi oraz kryteria wyboru i udzielenia zamówienia w granicach nieodłącznie związanych z tym, że Agencja udziela zamówień głównie na usługi;

Polityka kadrowa

15. zauważa, że na 31 grudnia 2022 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 94 % – na czas określony zatrudnionych było 68 pracowników, podczas gdy budżet Unii przewidywał 72 stanowiska na tę kategorię pracowników (bez zmian w stosunku do 2021 r.); odnotowuje, że w 2022 r. dla Agencji pracowało dodatkowo 28,4 pracowników kontraktowych w ekwiwalencie pełnego czasu pracy (EPC) i 9 oddelegowanych ekspertów krajowych EPC; odnotowuje niski wskaźnik rotacji pracowników (1,9 %) w 2022 r.; zauważa ponadto, że w 2022 r. Agencja nadal automatyzowała i usprawniała procesy kadrowe, m.in. przez szersze wykorzystanie systemu SYSPER;
16. z satysfakcją odnotowuje równowagę płci wśród kadry kierowniczej wyższego i średniego szczebla Agencji – 3 mężczyzn (50 %) i 3 kobiety (50 %) na szczeblu zarządu, przy czym 33 z 65 osób (51 %) to kobiety, a wśród ogółu personelu Agencji 57 ze 105 członków (54 %) to kobiety; zauważa, że równowaga płci jest jednym z głównych celów Agencji w zakresie niedyskryminacji i szczególnie ważnym elementem prac jej organów, takich jak grupa ds. równości i różnorodności, która działa na rzecz promowania niedyskryminacji płci we wszystkich aspektach procesów kadrowych w Agencji;

17. zauważa, że na dzień 1 października 2022 r. Agencja zatrudniała pracowników z 23 państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Agencji na rzecz osiągnięcia równowagi geograficznej; zauważa, że w ramach strategii Agencji na rzecz równości szans i niedyskryminacji promowanie różnorodności, w tym równowagi geograficznej, jest częścią nadrzędnych celów w procesach kadrowych takich jak rekrutacja i wybór;
18. zauważa, że Agencja podjęła szereg środków na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami – zapewniała zakwaterowanie, wprowadzała usprawnienia w swojej siedzibie, by zapewnić dostępność, umożliwiała telepracę na specjalnych warunkach i organizowała regularne szkolenia dla pracowników w zakresie świadomości niepełnosprawności; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Agencji, by przyciągać na staż kandydatów i kandydatki z niepełnosprawnościami; zauważa, że Agencja przygotowuje również politykę wspierania niepełnosprawności;
19. zauważa, że Agencja wspiera dobrostan pracowników – świadczy usługi wsparcia psychologicznego, zachęca do aktywności fizycznej w ramach nowego programu przyjętego w 2022 r., który zapewnia wsparcie finansowe na karnety sportowe, oraz przyjmuje przepisy Komisji o pracy hybrydowej;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

20. zauważa, że na stronie internetowej Agencji opublikowano życiorysy i deklaracje o braku konfliktu interesów członków zarządu; zauważa, że według sprawozdania z działań następczych Agencji podjęła ona decyzję, by nie publikować już na swojej stronie internetowej informacji dotyczących ekspertów wewnętrznych;
21. z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzoną przez Agencję w 2022 r. rewizję/aktualizację deklaracji o braku konfliktu interesów wszystkich pracowników i wydanie kilku zaleceń zapobiegawczych; zauważa ponadto, że Agencja zapewnia pracownikom obowiązkowe szkolenia w zakresie etyki i uczciwości oraz udziela wskazówek dotyczących oceny działań zewnętrznych; zauważa, że w odniesieniu do monitorowania przestrzegania przez byłych pracowników Agencji obowiązujących decyzji w obszarze efektu „drzwi obrotowych” i związanych z tym ograniczeń zauważa, że Agencja ocenia możliwość przeprowadzania kontroli wyrywkowych; wzywa Agencję, by poinformowała organ udzielający absolutorium o postępach w tej sprawie;
22. zauważa, że w 2022 r. Agencja zidentyfikowała potencjalne ryzyko dostrzeżanego konfliktu interesów jednego z członków zarządu w związku z umową projektową podpisaną przez Agencję i finansowaną z dotacji EOG/Norwegii; zauważa, że w wyniku oceny stwierdzono, iż sytuacja nie stanowi rzeczywistego konfliktu interesów; z zadowoleniem przyjmuje jednak środki podjęte, by ograniczyć takie ryzyko, np. przed kolejnym posiedzeniem zarządu zwrócono się do zainteresowanego, by zaktualizował deklarację o braku konfliktu interesów oraz wstrzymał się od głosu we wszelkich decyzjach podejmowanych przez zarząd w odniesieniu do danego projektu;

Kontrola wewnętrzna

23. zauważa, że w 2022 r. Agencja oceniła swoje systemy kontroli wewnętrznej i stwierdziła, że są one skuteczne, a elementy i zasady istnieją i ogólnie dobrze funkcjonują, z pewnymi niewielkimi niedociągnięciami związanymi z zasadami 5, 13 i 14 w odniesieniu do terminowego zamknięcia sprawozdania z przebiegu kariery zawodowej, a także potrzeby udoskonalenia strategii zarządzania wewnętrznymi i zewnętrznymi zainteresowanymi stronami w dziedzinie komunikacji;
24. zauważa, że plan działania w odniesieniu do zaktualizowanej w 2021 r. strategii Agencji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych jest w trakcie realizacji i uwzględniono w nim wszystkie działania w tym zakresie, m.in. specjalną ocenę ryzyka nadużyć finansowych, podnoszenie świadomości pracowników na temat przepisów o zapobieganiu nadużyciom finansowym i informowaniu o nieprawidłowościach oraz terminową aktualizację ram prawnych;

Inne uwagi

25. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Agencji na rzecz zwiększenia jej widoczności i obecności w internecie; pochwała poprawę wskaźników korzystania przez Agencję z różnych platform mediów społecznościowych w 2022 r.; zauważa, że w 2022 r. Agencja opracowała kampanię w mediach społecznościowych pt. „Our Data, Your Ally” [Nasze dane twoim sprzymierzeńcem], aby zapoznać młodych ludzi z danymi dotyczącymi młodzieży, które mogą wykorzystać w swoich działaniach wspierających; zauważa ponadto, że w 2022 r. Agencja (współ)organizowała 134 spotkania i wydarzenia, m.in. warsztaty i seminaria internetowe, oraz czwarty dialog na temat praw podstawowych w Paryżu we współpracy z prezydentką francuską w Radzie, biurami kontaktowymi Komisji i Parlamentu we Francji oraz miastem Paryż, a także pierwsze w swoim rodzaju spotkanie przywódców i ekspertów ds. praw człowieka, zatytułowane „Putting human rights at the heart of Europe’s future” [Prawa człowieka w sercu przyszłości Europy], w którym wzięło udział 60 różnych zainteresowanych stron;
26. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z 11 kwietnia 2024 r. ⁽³⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0280.